

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי כ"ב בחשוון תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - ט

1. כיצד הברייתא מפרטת לגבי סוטה שבמדה שמדדה בה מדדו לה?

- א. היא עמדה על פתח ביתה ליראות לו, לפיכך כהן מעמידה על שער נקנור ומראה קלונה לכל.
- ב. היא פרסה לו סודרין נאין על ראשה, לפיכך כהן נוטל כפה מעל ראשה ומניחו תחת רגליה.
- ג. היא קשטה לו פניה, לפיכך פניה מוריקות.
- ד. היא כחלה לו עיניה, לפיכך עיניה בולטות.
- ה. היא קלעה לו את שערה, לפיכך כהן סותר את שערה.
- ו. היא הראתה לו באצבע, לפיכך ציפורניה נושרות.
- ז. היא חגרה לו בצילצול, לפיכך כהן מביא חבל המצרי וקושר לה למעלה מדדיה.
- ח. היא פשטה לו את יריכה, לפיכך יריכה נופלת.
- ט. היא קיבלתו על כריסה, לפיכך בטנה צבה.
- י. היא האכילתו מעדני עולם, לפיכך קרבנה מאכל בהמה.
- יא. היא השקתהו יין משובח בכוסות משובחים, לפיכך כהן משקה מים המרים במקידה של חרש [פשוט וזול].
- יב. היא עשתה בסותר, יושב בסותר עליון שם בה פנים [פנאי], דבר אחר: היא עשתה בסותר, המקום פירסמה בגלוי.

2. הברייתא הביאה שלשה פסוקים בענין עונשי שמים. מה למסקנא נלמד מכל אחד מהם?

- א. כי כל סאון סואן ברעש - מדה כנגד מדה בעבירות קטנות, וקל וחומר לעבירות גדולות [ואין צריך לזה 'בסאסאה'].
- ב. אחת לאחת למצוא חשבון - כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.
- ג. בסאסאה בשלחה תריבנה - לדברי רב חיינא בר פפא.
- להו"א - שאין הקב"ה נפרע מן האומה עד שעת שילוחה מהעולם.
- ונדחה - הרי אמר רבא שג' הפעמים שנאמר 'כוס' בחלום שר המשקים: אחת ששתת בימי משה, ואחת שבימי פרעה נכה, ואחת שעתידה לשתות עם חברותיה לימות המשיח - משמע שלא נכחדה במכה ראשונה.
- ואין לומר שהמצרים הראשונים נאבדו והבאים הם מאומות אחרות, כיון שהרי אמר מנימין גר המצרי: אני מצרי ראשון ונשאתי מצרית ראשונה, אשיא לבני מצרית שניה כדי שיהא בן בני מותר לבא בקהל - משמע שעדין מצרים הם.
- למסקנא - שאין הקב"ה נפרע מן המלך עד שעת שילוחו.

3. אלו מימרות נוספות של רב חיינא בר פפא הובאו?

- א. אממר [מקור אחר] - 'כי אני ה' לא שניתי' לא הכיתי לאומה ושניתי לה, 'ואתם בני יעקב לא כלייתם' חצי אכלה בס, חצי כלין והן אינן כלין. רב המנונא [אגב] - אין הקב"ה נפרע מן האדם עד שתתמלא סאתו.
- ב. 'רננו צדיקים בה' לישרים נאווה תהלה' - אל תקרי נאווה תהלה אלא נווה תהלה, זה משה ודוד ששונאיהם לא הצליחו להנות ממעשי ידיהם. דוד - 'טבעו בארץ שעריה', משה - משנבנה מקדש ראשון, נגזז אהל מועד, קרשיו, קרסיו ובריחיו ועמודיו ואדניו - תחת מחילות של היכל.

4. כל הנותן עיניו במה שאינו שלו, מה שמבקש אין נותנין לו, ומה שבידו נוטלין הימנו. כגון מי?

- א. סוטה - נטלו מה שבידה - שאסורה לבעול, אם תשתה מתה, ואם תודה אף תצא בלא כתובה.
- ב. נחש הקדמוני - אמר הקב"ה: אני אמרתי: יהא מלך על כל בהמה וחיה, ועכשיו ארור מכולם. יהלך בקומה זקופה, עכשיו על גחונו ילך. יהא מאכלו מאכל אדם, עכשיו עפר יאכל. הוא אמר אהרוג את אדם ואשא את חוה, עכשיו איבה אשית בינך ובין האשה ובין זרעך ובין זרעה.
- ג. קין - בתאומה יתירה שנולדה עם הבל.
- ד. קרח - בכהונה ונבלע.
- ה. בלעם - בממונו של בלק ונהרג במדין.
- ו. דואג - בדוד.

- ז. אחיתופל - במלוכה.
- ח. גחזי - בממונו של נעמן ונצטרע.
- ט. אדוניה - באבישג ונהרג.
- י. עוזיה - בכהונה והצרעת זרחה על מצחו.

5. 'בתת ה' את יריכך נופלת ואת בטנך צבה', ואח"כ כתוב 'וצבתה בטנה ונפלה ירכה' מה קודם ירכה או בטנה? כשהכהן מקלל את הירך קודם [שהירך נהנה תחילה] והקלה היא תחילת הפורענות. וכשהמים בודקין, כדרכם קודם הבטן. ומה שנאמר בקללה 'לצבות בטן ולנפיל ירך' - הכהן מודיע לה שהבטן בתחילה, כדי שלא להוציא לעז על המים.

6. משנה - אלו דוגמאות של מדה כנגד מדה הובאו במשנתנו?

- א. שמשון - הלך אחר עיניו, לפיכך נקרו פלשתים את עיניו.
- ב. אבשלום - נתגאה בשערו, לפיכך נתלה בשערו, ולפי שבא על עשר פלגשי אביו, לפיכך נתנו בו עשר חניתות. ולפי שגנב ג' גנבות, לב אביו ולב ב"ד ולב ישראל, לפיכך נתקעו בו ג' שבטים, להלך לעניין טובה:
- ג. מרים - המתינה למשה שעה אחת, לפיכך נתעכבו לה ישראל ז' ימים במדבר.
- ד. יוסף - זכה לקבור את אביו ואין באחיו גדול ממנו, מי לנו גדול מיוסף שלא נתעסק בו אלא משה.
- ה. משה - זכה בעצמות יוסף ואין בישראל גדול ממנו, מי גדול ממשה שלא נתעסק בו אלא המקום, שנאמר: ויקבור אותו בגיא. לא על משה בלבד אמרו, אלא על כל הצדיקים, שנאמר: והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך.

7. אלו מימרות וביאורי פסוקים הובאו בענין שמשון?

- א. שמשון בעיניו מרד, לפיכך נקרו פלשתים את עיניו, ואע"פ שכתוב 'כי מה' היא' שחשק באותה אשה, אבל הוא מצידו הלך אחר ישר עיניו.
- ב. רבי - תחילת קלקולו בעזה, לפיכך לקה בעזה. ואע"פ שכבר לקח קודם אשה תמנת אבל אותה נשאה לאשה ולא בא עליה בזנות.
- ג. האשה הפלישתית השלישית שמה דלילה - רבי: אילמלא נקרא שמה דלילה, ראויה היתה שתקרא דלילה: דילדלה את כחו, דילדלה את לבו, דילדלה את מעשיו, שהסתלקה ממנו שכינה.
- ד. כיצד ידעה שדובר אמת הרי קודם שיקר לה כמה פעמים מנין כוחו - רב: ניכרין דברי אמת, כיון שראתה שערו גדול ולא היה שותה יין. אביו: ידעה בו באותו צדיק שאינו מוציא שם שמים לבטלה, ואמר 'נזיר אלקים אני'.
- ה. ותאלצהו - בשעת גמר ביאה נשמטה מתחתיו.
- ו. ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי 'כל טמא' - דברים האסורים בנזיר.
- ז. ויבקע אלקים את המכתש אשר בלחי - הוא איזה לדבר טמא, לפיכך נתלו חייו בדבר טמא שע"י לחי החמור לא מת בצמא.
- ח. ותחל רוח ה' וגו' - חלה נבואתו של יעקב אבינו, דכתיב: יהי דן נחש עלי דרך.
- ט. לפעמו במחנה דן - מלמד, שהיתה שכינה מקשקשת לפניו כזוג, [לפעמו - פעמון ורימון]
- י. בין צרעה ובין אשתאול - צרעה ואשתאול שני הרים גדולים היו, ועקרן שמשון וטחנן זה בזה.
- יא. והוא יחל להושיע את ישראל - נתחללה שבועתו של אבימלך, דכתיב: אם תשקר לי ולניני ולנכדי.